

Handläggare
Annika Risel
Telefon: 08-50833607

Till
Utbildningsnämnden
2018-10-25

Tillgången till CSI-grupper

Svar på skrivelse från Lotta Edholm (L), Cecilia Brinck m.fl. (M) och John Kåberg (C).

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Lee Orberon
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Lotta Edholm (L), Cecilia Brinck med flera (M) och John Kåberg (C) framför i en skrivelse till utbildningsnämnden att de vill lägga om hur Stockholms stad jobbar med särskilt stöd i skolan för de elever som har de största behoven. De föreslår att Stockholms stad ska starta fler kommunala resursgrupper (CSI-grupper) med målet att förbättra skolans kvalitet för de elever som inte når sin kunskapspotential i Stockholms kommunala skolor idag.

Förvaltningen refererar till utbildningsnämndens beslut i juni om en strategi för utveckling av arbetet med elever i behov av särskilt stöd i Stockholms kommunala grundskolor. Strategin har tagits fram utifrån nämndens uppdrag till förvaltningen om att ta fram en samlad och långsiktig strategi för utveckling av stadens verksamhet gällande kommunövergripande SU-grupper, särskilda undervisningsgrupper, idag benämnda CSI (Centrala grupper med särskilda inriktningar). Målet har varit att ta fram en strategi för förvaltningens arbete med elever i behov av särskilt stöd och att säkerställa att elever får det stöd de har rätt till enligt skollagen.

Bakgrund/Ärendet

Lotta Edholm (L), Cecilia Brinck med flera (M) och John Kåberg (C) framför i en skrivelse till utbildningsnämnden att de vill lägga om hur Stockholms stad jobbar med särskilt stöd i skolan för de elever som har de största behoven. De föreslår att Stockholms stad ska starta fler kommunala resursgrupper (CSI-grupper) med målet att förbättra skolans kvalitet för de elever som inte når sin kunskapspotential i Stockholms kommunala skolor idag.

Skribenterna menar att det finns elever som har behov av att gå i en CSI-grupp som inte får plats därför att plats inte finns i befintliga grupper, eller därför att det inte finns en grupp som passar elevens behov. Enligt deras uppskattningar behöver de kommunala resursgrupperna (CSI-grupperna) mer än tredubblas till att börja med, till cirka 50 grupper. Detta ska vara specialiserade grupper med kompetens inom de specifika behoven eleverna i klassen har med fokus på undervisning och kunskap efter elevens förutsättningar. Det ska även finnas klasser för elever i de tidigare årskurserna, 1-3, för att de ska få en god start på sin utbildning.

Mot bakgrund av vad som ovan anförts ställs i skrivelsen följande frågor till utbildningsförvaltningen:

- Vilka inriktningar finns det i de befintliga CSI-grupperna?
- Vilka fler inriktningar finns det ett behov av?
- I vilka årskurser går de elever som har plats i de befintliga CSI-grupperna?
- Hur många elever nekas plats på grund av platsbrist i CSI-grupperna varje år?
- I vilka årskurser går de elever som nekas plats?
- Anser rektorer och lärare att det finns tillräckligt med platser i CSI-grupperna för de elever som behöver dem?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för utveckling och samordning. Utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor har beretts tillfälle att yttra sig i ärendet och hänvisar till förvaltningens svar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsnämnden beslutade i juni om en strategi för utveckling av arbetet med elever i behov av särskilt stöd i Stockholms kommunala grundskolor. Strategin har tagits fram utifrån nämndens uppdrag till förvaltningen om att ta fram en samlad och långsiktig strategi för utveckling av stadens verksamhet gällande

kommunövergripande SU-grupper, särskilda undervisningsgrupper, idag benämnda CSI (Centrala grupper med särskilda inriktningar). Målet har varit att ta fram en strategi för förvaltningens arbete med elever i behov av särskilt stöd och att säkerställa att elever får det stöd de har rätt till enligt skollagen. I den kartläggningsprocess som utförts har det blivit tydligt att det behövs utveckling av centrala insatser för att säkerställa att samtliga skolor har kompetens att sätta in adekvata åtgärder och anpassa undervisningen utifrån enskilda elevers förutsättningar och behov.

Strategin utgår från förvaltningens befintliga stödstrukturer och förvaltningens redan påbörjade utvecklingsarbete av elevhälsa/elever i behov av särskilt stöd. De vägval som förvaltningen gör i denna strategi handlar om strategiska åtgärder för att utveckla lärmiljöer/undervisningskvalitet inom skolans samtliga verksamheter, med ett särskilt fokus på elever i behov av särskilt stöd, genom kompetensutveckling, centrala stödinsatser och ett mer utvecklat systematiskt kvalitetsarbete.

I strategin har också gemensamma utgångspunkter för arbetet formulerats. Elever ska i första hand gå i sin ordinarie klass och vid behov där ges stöd i form av extra anpassningar och särskilt stöd men ibland behövs det särskilda undervisningsgrupper för elever med stort stödbehov. Det handlar då om att eleven har ett stort behov av specifik lärarkompetens, en mindre grupp och mer lärarstöd. Särskilda undervisningsgrupper kan organiseras på den egna skolan, i lokal samverkan mellan skolor och kommunövergripande. Det fastslås att de redan etablerade kommunala särskilda grupperna (CSI) kvarstår. Alla elever som bedöms ha behov av en placering i en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp ska erbjudas detta. En utvidgning gällande både kapacitet och geografisk spridning genomförs. Den specifika omfattningen av och hur denna utvidgning ska genomföras utgör ett pågående arbete inom förvaltningen.

Nedan besvaras de frågor som ställs i skrivelsen.

Vilka inriktningar finns det i de befintliga CSI-grupperna? Elever som erbjuds plats i en CSI-grupp har oftast flera diagnoser inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) vilket ofta leder till stora utmaningar att hitta adekvata anpassningar i undervisningen och lärmiljön för dessa elever. Även elever utan diagnoser kan ha motsvarande komplexa behov och kan erbjudas plats i CSI-grupp. Inriktningen för CSI är därmed flera nedsatta funktioner typiska vid NPF.

Av en utvärdering av CSI-grupper som gjordes av förvaltningen i slutet av 2017 framgår att det fanns fyra grupper med elever från år 1-6, en grupp med elever från år 1-9 och sex grupper med elever inskrivna från år 7-9 varav en av grupperna hade elever år 6-9. Det fanns även en grupp tal- och språkklasser med elever från år 2-9. Gruppernas storlek varierade kraftigt, från fyra till 34 inskrivna elever.

Vilka fler inriktningar finns det ett behov av?

Förvaltningen lägger stor vikt vid att alla CSI-grupper ska hålla hög kvalitet, ha bred kompetens och en flexibilitet för att kunna ta emot elever med olika förutsättningar och behov av stöd. Förvaltningen ser för närvarande inte behov av fler inriktningar. Förvaltningen kommer att kartlägga CSI-gruppernas lärmiljöer vilket kommer att utgöra ett underlag för att ge riktat stöd till grupper. Utifrån denna kartläggning kommer bland annat kompetensutvecklingsinsatser att genomföras i syfte att utveckla den bästa lärmiljön för de elever som har erbjudits plats i gruppen.

Som omnämns ovan så kommer, enligt den framtagna strategin, antalet CSI-grupper att utökas utifrån ett helhetsperspektiv i staden över geografisk spridning och behov av att utöka kapaciteten för vissa grupper. Inriktningen är att dessa grupper förläggs på F-9-skolor för att eleverna ska få en kontinuitet i sin skolgång samt skapa förutsättningar för eventuell återgång till ordinarie verksamhet.

I vilka årskurser går de elever som har plats i de befintliga CSI-grupperna?

Elever som erbjudits plats i stadens CSI-grupper går i årskurs 1-9, varav de flesta går i årskurs 3 och uppåt. I lägre åldrar försöker skolorna i första hand möta elevens behov av särskilt stöd i den ordinarie undervisningen men det finns elever som skolorna söker plats för redan från förskoleklass.

Hur många elever nekats plats på grund av platsbrist i CSI-grupperna varje år?

Hittills under 2018 har cirka 25 elever som bedöms ha ett omfattande behov av särskilt stöd som skulle kunna ges inom CSI inte ännu kunnat erbjudas plats. I dessa fall handlar det om att det för närvarande inte finns plats i en CSI-grupp som kan erbjuda en adekvat lärmiljö utifrån elevens behov, till exempel gällande årskurs eller i form av enskild undervisning.

I vilka årskurser går de elever som nekas plats?

De elever som inte har kunnat beredas en plats, vars lärmiljö motsvarar elevens behov, är företrädesvis elever i skolans lägre årskurser.

Anser rektorer och lärare att det finns tillräckligt med platser i CSI-grupperna för de elever som behöver dem?

Hittills i år är det 25 elever som bedömts ha behov av en plats som ännu inte kunnat erbjudas det. Antalet CSI-grupper kommer, i enlighet med strategin, att utökas utifrån ett helhetsperspektiv i staden över geografisk spridning och behov av att utöka kapaciteten för vissa grupper.

Som tidigare har redogjorts för som en del i strategin har förvaltningen utarbetat en organisatorisk modell för elever i behov av särskilt stöd som inte enbart omfattar CSI-grupper. Modellen omfattar arbetet i ordinarie klass med extra anpassningar, särskilt stöd och särskilda undervisningsgrupper, som bland annat utgörs av CSI-grupper. Förvaltningen har fortsatt att prioritera och stödja utvecklingen av det lokala elevhälsoarbetet med fokus på det förebyggande och hälsofrämjande perspektivet. Elevhälsan ska användas på ett systematiskt sätt som en resurs i arbetet med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Skolans elevhälsa ska innehålla samtliga professioner och vara en integrerad del av den pedagogiska verksamheten. Detta är också i linje med den målbild som har tagits fram i strategin.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelsen Tillgången till CSI-grupper.